

DE OPRICHTING VAN CIO CLAS

🗨️ Kap Kim Zoetbrood MSc

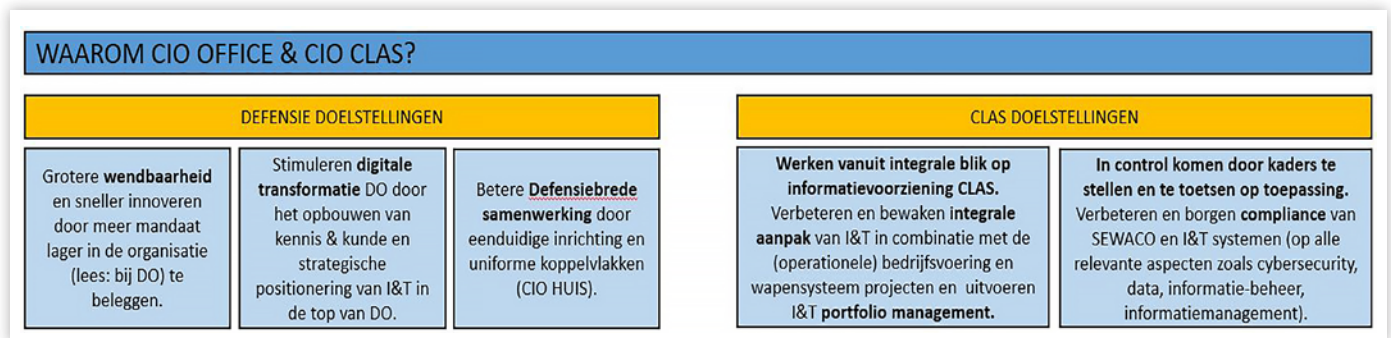
Informatie & Technologie (I&T), is inmiddels een integraal en onverbreekelijk onderdeel van de operationele output, de bedrijfsvoering en de inlichtingenketen van de krijgsmacht. Informatiedominantie is cruciaal en het belang en de afhankelijkheid van IT voor de krijgsmacht zijn zeer groot. Enerzijds kan informatie als wapen dienen en scheidt informatiedominantie een cruciaal tactisch voordeel, anderzijds wordt de krijgsmacht bedreigd vanuit het cyberdomein. →

De Defensievisie 2035 beschrijft de transitie naar een informatiegestuurde, technologisch hoogwaardige en toekomstbestendige krijgsmacht. De vijf pijlers in de IT-strategie Defensie die deze visie ondersteunen zijn: Robuust, Wendbaar, Digitaal weerbaar, Data-gedreven en Interoperabel. Om de digitale transformatie van primaire en ondersteunende processen te kunnen realiseren is een hoogwaardige I&T-organisatie nodig. Dit volgt uit o.a. de onderzoeken: doorlichting IT-keten (2020), Defensie Duurzaam Digitaal en het besluit CIO-stelsel Rijksdienst.

worden onderkend. Dit moet bijdragen aan de realisatie van de Defensievisie door:

- Grotere wendbaarheid en snellere innovatie door meer mandaat lager in de organisatie te beleggen;
- Stimuleren van digitale transformatie defensieonderdelen door het opbouwen van kennis en kunde en strategische positionering van I&T bij het defensieonderdeel;
- Betere defensiebrede samenwerking die randvoorwaardelijk is voor realisatie van de Defensievisie door eenduidige inrichting en uniforme koppelvlakken.

De bestuursraad heeft de CIO opdracht gegeven om een decentraal CIO-stelsel in te richten. Gesteund door het besluit CIO-stelsel Rijksdienst stuurt de CIO aan op een hybride CIO-stelsel Defensie met één departementale CIO samen met decentrale CIO's van defensieonderdelen (*demand*), CDS (aansturing van de uitvoering) en JIVC (*supply*). De defensieonderdelen zijn zelf verantwoordelijk voor de inrichting.

VORMGEVING

De oprichting van een CIO-Office binnen het CLAS wordt gedreven door de Defensie CIO en de bestuursraad. Dit besluit (beslisnota BS2021015233) wordt verder ondersteund door de maatregelennota (beslisnota MRN2022). Deze nota zet in hoofdstuk 8 'Informatiegestuurd werken en optreden' de actielijnen op dit onderwerp uiteen. Maatregel 8.1.5 reserveert de kasreeksen voor het inrichten van de centrale en decentrale CIO. Er wordt gebruik gemaakt van het momentum van de reorganisatie Staf CLAS (LvM.75B) om het CIO CLAS op te richten.

De inrichtingsprincipes voor het CIO-Office bij de defensieonderdelen zijn gedeeld: er komt een decentrale CIO op directuurniveau (1 ster) op een strategische positie binnen het onderdeel en een zestal functies in het CIO-huis die zorgdragen voor de harmonisatie tussen deze onderdelen. Uniformiteit in de rollen binnen deze CIO-teams van het onderdeel is noodzakelijk om taken op vergelijkbare wijze te kunnen decentraliseren en de onderlinge afstemming en samenwerking mogelijk te maken. Uniformiteit in de rollen binnen de verschillende teams zorgt ervoor dat *governance* processen eenduidig kunnen worden ingericht en gebruik wordt gemaakt van defensiebreed herkenbare rol- en functieprofielen. Het uitgangspunt is dat de omvang van een CIO-team kan verschillen per defensieonderdeel, maar de daarin aanwezige rollen eenduidig zijn.

Reorganisatie Staf CLAS

Bij Staf CLAS op de Kromhoutkazerne te Utrecht, zijn veel mensen al enige tijd bezig met reorganiseren. Vanuit het legerplan 1668 en het project doorontwikkelen LvM.75 St

Met een hybride CIO-stelsel kiest Defensie voor een I&T-functie waarin er naast een departementale CIO ook CIO's decentraal bij bedrijfsonderdelen

Onderwerpen Legerplan 1668

Hoofdonderwerpen:

- Het oprichten van CIO CLAS.
- Het inrichten van Functioneel Beheer voor SharePoint PAAS.
- Het restant aan besluiten uit de studie LvO.38 en Versterking Matlogdomein implementeren bij DM&D.
- Het formaliseren van de werkorganisatie bij F&C.
- Het onderbrengen van de afdeling **Strategy & Plans** bij de Directie Kennis en Ontwikkeling (DK&O).
- Reparatie bij TOC n.a.v. de evaluatie.

CLAS, zijn een aantal hoofdonderwerpen voor deze reorganisatie geformuleerd.

Een van de hoofdtaken van de reorganisatie is het oprichten van CIO CLAS. Dat brengt op Staf CLAS-niveau een aantal herstructureringen met zich mee. Op dit moment bevindt de meeste I&T capaciteit zich bij de Directie Materieel & Diensten (DM&D), onder Afdeling IV&CIS. Er is gekozen om IV&CIS los te weken van DM&D om samen met het nieuw te vormen CIO-Office het CIO CLAS te gaan vormen. Dit betekent:

- Oprichten CIO-Office en afdeling CEMA;
- Overhevelen AVG functies van DP&O naar CIO-Office;
- Overhevelen afdeling IV&CIS van DM&D naar CIO CLAS;
- Onderbrengen Sr Stoff Informatiemanager CLAS van Afdeling Integratie naar CIO-Office;
- Overhevelen Coördinator Documentaire Informatie CLAS van afdeling IV&CIS naar CIO-Office.

IV&CIS blijft onderdeel van DM&D tot Datum Begin Geldigheid Eenheid (DBGE) CIO CLAS 01-10-2023. Een DBGE is een veelgebruikte term bij reorganisaties binnen Defensie, dit is het moment per wanneer een nieuwe of gereorganiseerde eenheid officieel bestaat. Het CIO-Office en IV&CIS werken samen als één afdeling o.l.v. drie kolonels op basis van werkafspraken, pragmatiek en collegialiteit. Per DBGE gaat IV&CIS definitief over naar CIO CLAS, waardoor het nieuw op te richten CIO-Office ook aangestuurd gaat worden.

Inrichting CIO CLAS & CIO-OFFICE

CIO CLAS wordt een I&T samenwerkingsverband en zal bestaan uit een combinatie van bestaande elementen binnen Staf CLAS en het nieuw op te richten CIO-Office. Er is voor de toevoeging CLAS gekozen om geen misverstand te krijgen

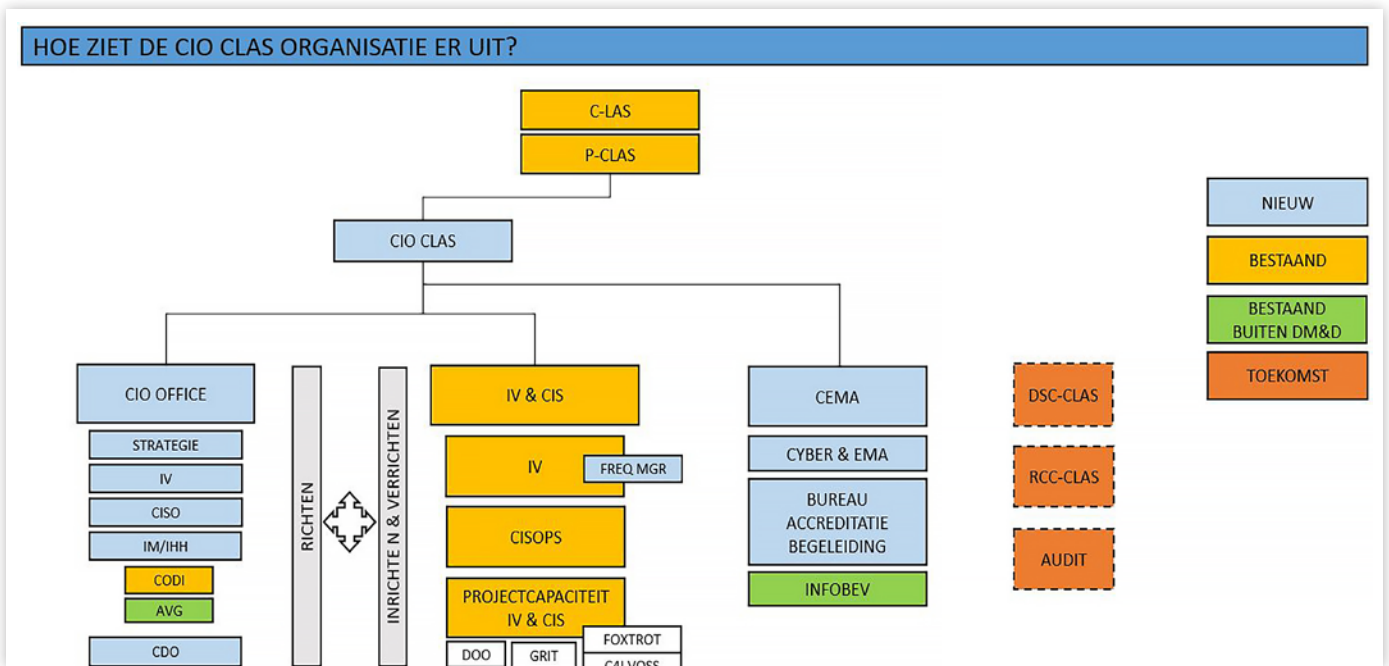

“Nieuwe capaciteiten worden opgenomen”

met de departementale CIO en overige decentrale CIO-organisaties. Met deze oprichting is het ‘richten, inrichten en verichten’ in het I&T domein gebundeld in één krachtig element. Wanneer de DBGE is bereikt zal CIO CLAS, met daarin het CIO-Office, er uit zien conform figuur 3.

Het CIO-Office gaat opgericht worden door tenminste vier FTE als kwartiermakers, waaronder de *Chief Data Officer* (CDO) CLAS en *Chief Information Security Officer* (CISO) CLAS. De CIO CLAS wordt een generaal; zolang deze functie niet is gevuld wordt CIO CLAS geleid door een drie-eenheid kolonels, het hoofd IV&CIS, hoofd CIO Office en zijn strategisch adviseur. In het organogram van figuur 4 is tevens te zien dat naast een aantal bestaande functies of onderwerpen er ook een aantal nieuwe vakgebieden en functies worden gecreëerd.

Binnen CIO CLAS worden nieuwe capaciteiten opgenomen waaronder CEMA, zodat CLAS beschikt over eigen stafcapaciteit op het gebied van cyber. Interessant om te noemen zijn ook de te vormen *Data Science Cell & Robotics Control Cen-*

tre. Eerste stappen met het oprichten van deze capaciteiten zullen dit jaar worden genomen.

Binnen het CIO-Office zijn onder andere de CISO, CDO en IM/IHH (Information Management/Informatiehuishouding) opgenomen. Dit zijn (deels nieuwe) functies die binnen het CIO functiehuis passen. De CISO focust op I&T security en digitale weerbaarheid. De CDO is verantwoordelijk voor de uitvoering en naleving van het beleid, kaders en richtlijnen voor de ontwikkeling en het gebruik van data en algoritmes over hun hele levenscyclus. De IHH focust op omgang met informatie en kennis. CLAS heeft er bewust voor gekozen om naast de 'harde' IT-kant, ook de 'zachte' contentkant in het CIO-Office op te nemen om zodoende alle sub-disciplines van het 'I'-domein samen te voegen in de aansturing. Daarbij worden de huidige disciplines IM, IB & DI samengevoegd in een nieuwe discipline IHH.

TOEKOMST

CIO CLAS, met daarin de kernelementen IV&CIS en CIO-Office, gaat bijdragen aan het verbeteren en borgen van de integrale regie op het aspect I&T in zowel het 'groene' als 'witte' domein en heeft de focus op de toekomst. Bij de start ligt de meeste aandacht op het bewaken van de samenhang van projecten met een grote IT-component zoals GrIT en FOXTROT, de informatiehuishouding en daarnaast data en cyber. Een departementale CIO die richting geeft, regie voert en coördinatie en monitoring verzorgt op het gehele I&T-domein, met inbegrip van cyber, is van essentieel belang richting de toekomstige (door)ontwikkeling van de krijgsmacht.

Doelstellingen CIO CLAS

De prioriteit bij oprichting ligt op het verkrijgen van inzicht en het concretiseren van IGO. De focus ligt op richten en inrichten en het creëren van inzicht en overzicht op gebied van cyber, informatie en data. Het streven is dat er afspraken worden gemaakt met CIO CLAS over te bereiken resultaten en op te leveren producten. De volwassenheid binnen CLAS met betrekking tot IHH, cyber security en datagedreven werken is nog relatief laag. Er moet eerst inzicht worden opgebouwd om de uitvoering in goede banen te kunnen leiden.

Takenpakket CIO Office

Het takenpakket van het CIO-Office gaat vooral over richten en inrichten van het I&T domein en minder over verrichten (uitvoeren) zoals het bijdragen aan de CLAS visie & strategie op I&T gebied en het ontwikkelen van I&T planproducten t.b.v. het beleid-, plan- en begrotingsproces (BPB proces). Uitgangspunt zijn de basistaken conform het zogenaamde CIO-huis (van DGB/CIO), aangevuld met CLAS-specifieke taken zoals de I&T integratirol, I&T compliance van SEWACO en I&T systemen en advisering op gebied van I&T landoptreden. Het CIO-Office moet I&T portfoliomanagement (voor overzicht, inzicht en prioritering) inrichten inclusief een CLAS I&T portfolio-overleg o.a. voor decentraal I&T budget. De focus bij de opstart van het CIO-Office ligt op de samenhang van projecten met grote IT-component en daarnaast data, informatie en cyber. Dit betreft voornamelijk: GRIT, FOXTROT, C4I VOSS en DOO (Defensie Open op Orde). Projecten als ROGER en HR-IT zijn business projecten met een IT-compo-

WAT WIL DEFENSIE EN CLAS BEREIKEN MET CIO STELSEL?

DEFENSIE DOELSTELLINGEN	+	CLAS DOELSTELLINGEN
<p>Grotere wendbaarheid en sneller innoveren door meer mandaat lager in de organisatie (lees: bij DO) te beleggen.</p>	+	<p>Werken vanuit integrale blik op informatievoorziening CLAS. Verbeteren en bewaken integrale aanpak van I&T in combinatie met de (operationele) bedrijfsvoering en wapensysteem projecten en uitvoeren I&T portfolio management.</p>
<p>Stimuleren digitale transformatie DO door het opbouwen van kennis & kunde en strategische positionering van I&T in de top van DO.</p>		<p>In control komen door kaders te stellen en te toetsen op toepassing. Verbeteren en borgen compliance van SEWACO en I&T systemen (op alle relevante aspecten zoals cybersecurity, data, informatie-beheer, informatiemanagement).</p>
<p>Betere Defensiebrede samenwerking door eenduidige inrichting en uniforme koppelvlakken.</p>		<p>C-LAS wil bundeling van alle I&T capaciteiten binnen ST-CLAS</p>

POSITIE CIO OFFICE BINNEN ST-CLAS

Focus op richten en inrichten van I&T

- Het takenpakket van de CIO Office gaat vooral over richten en inrichten van het I&T domein en minder over verrichten (uitvoeren) zoals het bijdragen aan de CLAS visie & strategie op I&T gebied en het ontwikkelen van I&T planproducten t.b.v. BPB proces.
- CIO Office moet bijdragen aan verbeteren en borgen van de integrale regie op het aspect I&T in zowel het 'groene' als 'witte' domein en heeft de focus op de toekomst (changing the business).
- C-LAS is belast met de advisering op het gebied van militair landoptreden. CIO functie adviseert op het gebied van I&T ondersteuning van het militair landoptreden.

CIO Office start als stafafdeling o.l.v. CIO CLAS; CIO CLAS onder P-CLAS; toekomst (na LVM 75B) aparte directie D-I&T.
URD en koppelvlakken worden werkende weg verder uitgewerkt

- CIO Office werkt samen en heeft veel koppelvlakken met de directies en afdelingen van ST CLAS en met de eenheden en kenniscentra.
- In de interim periode wordt maximaal aangesloten op de bestaande structuren en werkwijzen.
- CIO Office wordt meegenomen in reorganisatie ST CLAS.

ZORGEN DAT COLLEGA'S GOEDE I&T OPLOSSINGEN KRIJGEN (FUNCTIONEEL, VEILIG, INTEGRAAL, COMPLIANT)

ment en daarbij is CIO CLAS ondersteunend. Het CIO-Office neemt tenslotte deel aan relevante interne en externe beraden zoals de LAMARA en de *Compliance Management Board*.

Wat merk je hiervan op de werkvloer?

Dit jaar gaan de kwartiermakers aan de slag met de oprichting en integratie van CIO CLAS en het CIO-Office. Hoewel veel hiervan bij de reorganisatie Staf CLAS gebeurt, zijn er wellicht een aantal zaken die men ook buiten Utrecht kan gaan merken. Vanuit CIO CLAS zal deel worden genomen aan het G6-overleg. De CDO zal aan de slag gaan met een onderzoek naar de datavolwassenheid binnen het CLAS. Verder worden de eerste stappen gezet voor de registratie van data en algoritmes n.a.v. de Aanwijzing Algoritmes vanuit het DGB. Ko-

mend jaar zal ook fase 2 van de Wet Open Overheid (WOO) binnen Defensie geïmplementeerd worden en zal de nulmeting Informatiehuishouding binnen het CLAS uitgevoerd worden, beide onder coördinatie van de manager IHH. De CISO en CEMA capaciteit gaan eveneens aan de slag met een onderzoek, de *Cyber Readiness Index* (CRI). In samenwerking met KIXS gaat een experiment genaamd Tripwire uitgevoerd worden, hierbij wordt gekeken naar autonome cyber security anomalie detectie. Tenslotte worden ook de eerste stappen gezet tot het verder accrediteren van alle CLAS IT-systemen.

Mocht u naar aanleiding van dit artikel vragen of opmerkingen hebben, neem dan contact op met kapitein Kim Zoetbrood (k.zoetbrood@mindef.nl).

WAT IS DE AMBITIE CIO CLAS 2023?

ORGANISEREN	SAMENWERKEN	ZICHTBAAR & WAARDE	
OPERATIONALISEREN CIO CLAS <ul style="list-style-type: none"> • PERSONEEL • RUIMTE & WERKPLEKKEN • WERKWIJZE (BATTLE RHYTHM) • SW/INTRANET 	AANDACHT VOOR ELKAAR <ul style="list-style-type: none"> • TEAMBUILDING • BATTLE FIELD TOUR 	DEELNAME EXTERNE EN INTERNE BERADEN	CLAS CIO TOETS (IMPACT ANALYSE) OP ALLE NIEUWE PROJECTEN
OPRICHTEN DSC & RCC & AUDIT UITVOEREN AANTAL USE-CASES MET INNOVATIE & EENHEDEN	VERBETEREN SAMENWERKING JIVC: LAND IT + BOO + KIXS + GIT	PRODUCTEN: <ul style="list-style-type: none"> • I&T PLAN CLAS • TRENDBRIEVEN • VISIE VERBETERING BDFV MET IT • ARCHITECTUUR (DATA MOBIEL DOMEIN) • HLD ELIAS • DATA & INFORMATIE MGT • EMA PROJECTEN 	PRAKTISCH AAN DE SLAG MET USE-CASES EN PROJECTEN OP GEBIED VAN CYBER, DATA, IM/IHH
UNIFORME STRUCTUUR GOVERNANCE PROJECTEN	INFORMELE CONTACTEN INTENSIVEREN MET CIO-OFFICE, CDS/DPLAN, OPKO (CLSK)		PRAKTISCH AAN DE SLAG MET COMPLIANCE
	INFORMELE CONTACTEN INTENSIVEREN MET CLAS EENHEDEN EN KENNICENTRA		MANDAAT